

Uważaj na kleszcze! Garść przydatnych informacji

Wraz z początkiem lata rozpoczyna się sezon na kleszcze. Czerwiec to miesiąc, gdy pasożyty atakują najintensywniej. Są szybkie, skuteczne oraz bardzo groźne – kleszcze są nosicielami m.in. wirusów kleszczowego zapalenia mózgu i krętków boreliozy. Ugryzienie kleszcza może być przyczyną wielu poważnych chorób m.in. kleszczowego zapalenia mózgu, boreliozy czy anaplazmozy. Mieszkańcy regionu Puszczy Białowieskiej są szczególnie narażeni na ataki tych pajęczaków – Zielone Płuca Polski to epicentrum strefy działalności kleszczy, dlatego też warto wiedzieć jak się przed nimi bronić.

Wybierając się w plener należy pamiętać o odpowiednim ubiorze (koszula z długimi rękawami, długie spodnie wpuszczone w skarpety, zakryte obuwie, nakrycie głowy) oraz środkach odstraszających owady. Unikajmy zawilgoconych zarośli, zaś spacerując po lesie trzymajmy się środka drogi, z dala od przydrożnych traw i krzaków. Przekonanie, że kleszcze atakują zniechęca spadając na głowę z drzew można włożyć między bajki – pajęczaki czyhają nie tylko w głębi lasu, ale także na polanach, a zwłaszcza na ich obrzeżach i poboczach dróg oraz na niższych partiach drzew. Kleszcz wyczuwa potencjalną ofiarę z odległości 20 metrów – reaguje na temperaturę jej ciała, zapach potu i wydychany dwutlenek węgla. Gdy już znajdzie się na skórze, szuka miejsca, gdzie naskórek jest cienki i lekko wilgotny. Najczęściej wybiera miejsce za uchem, na granicy włosów, pod kolanami lub w pachwinach. Tuż po spacerze dokładnie się obejrzymy, warto również wziąć prysznic, gdyż małe larwy kleszczy są często niedostrzegalne. Co robić gdy znajdziemy wkłutego kleszcza? Przede wszystkim należy niezwłocznie go usunąć. Pamiętajmy, że niedopuszczalne jest smarowanie kleszcza tłuszczem, benzyną lub wyciskanie pasożyta. Wbrew obiegowej opinii kleszcz usuwany w ten sposób nie zostanie zlikwidowany a wręcz przeciwnie – zasmarowanie może spowodować jego zmiążdżenie lub spowodować wymioty, co zwiększa ryzyko zachorowania, zaś próby wyciskania mogą skończyć się utknięciem fragmentu kleszcza w skórze.

Najbezpieczniej jest udać się do lekarza POZ (w dni wolne oraz święta należy zgłosić się do ambulatorium), gdzie znajduje się gabinet zabiegowy, a tam pielęgniarki sprawnie pozbędą się pasożyta, niemniej możemy to także zrobić sami. Należy delikatnie chwycić kleszcza pęsetą przy samej skórze i wyciągnąć zdecydowanym ruchem, a ranę zdezynfekować. Przez kolejne tygodnie monitorujemy stan swojego samopoczucia – jeśli w okresie 30. dni od pokłucia pojawią się niepokojące objawy takie jak bóle głowy, nudności, gorączka, rumień, należy zgłosić się do lekarza rodzinnego. Do postawienia diagnozy niezbędne jest laboratoryjne badanie krwi. Badania te można wykonać w hajnowskim szpitalu – w SP ZOZ, w ramach projektu „Rozwój współpracy transgranicznej w zakresie profilaktyki, diagnostyki i leczenia chorób przenoszonych przez kleszcze w rejonach endemicznego ich występowania na pograniczu polsko – białoruskim” dokonano modernizacji Medycznego Laboratorium Diagnostycznego, szkolenia kadry, odbyły się także wizyty studyjne do partnerskiego Obwodowego Klinicznego Szpitala Zakaźnego w Grodnie. Szpital w Hajnówce przeprowadził gruntowny remont laboratorium oraz zakupił nowoczesną aparaturę. Obok nowych mebli, komputerów, zamrażarek, wirówek i lodówek laboratorium zostało wyposażone w najnowocześniejszy, specjalistyczny sprzęt do wykrywania chorób przenoszonych przez kleszcze. Dzięki temu placówka dysponuje teraz zautomatyzowanym systemem wykonywania testów wykrywających choroby przenoszone przez kleszcze. Przedtem badanie wykonywane było metodą półautomatyczną: pracownicy laboratorium przeprowadzali większość czynności ręcznie, odczyt odbywał się z wykorzystaniem analizatora: teraz cały proces badawczy wykonywany jest automatycznie, wyniki badań przesyłane są do specjalnego programu komputerowego – wystarczy je tylko wydrukować.

Do Medycznego Laboratorium Diagnostycznego można zgłosić się ze skierowaniem lub samodzielnie – wówczas za badania należy uiścić opłatę. Wszelkie informacje znajdują się na stronie SP ZOZ (www.spzoz.hajnowka.pl, zakładka diagnostyka). Laboratorium działa bardzo pręźnie: *W 2014 roku wykonaliśmy 3484 badania na wszystkie choroby odkleszczowe, w tym również na kleszczowe zapalenie mózgu. Do tej pory robiliśmy badania na boreliozę, zaś na kleszczowe zapalenie mózgu próbki wysyłałismy do laboratorium w Białymstoku. Obecnie, dzięki aparaturze, robimy badania na miejscu. Czas oczekiwania na wynik skrócił się o połowę* – mówi Kierownik Laboratorium dr n.med. Iwona Ponurkiewicz.

W ramach realizacji projektu przeprowadzono działania informacyjne na temat chorób odkleszczowych – zachęcamy do zajrzenia na stronę www.kleszczoweabc.com, na której znajdziemy odpowiedzi na wszystkie nurtujące nas pytania z zakresu chorób odkleszczowych, diagnostyki oraz sposobów ochrony przed pasożytami.

Projekt „Rozwój współpracy transgranicznej w zakresie profilaktyki, diagnostyki i leczenia chorób przenoszonych przez kleszcze w rejonach endemicznego ich występowania na pograniczu polsko – białoruskim” realizowany był w okresie od 1 lipca 2013 do 30 sierpnia 2015r. W dniach 10-11.06. br. w Grodnie miała miejsce konferencja podsumowująca przedsięwzięcie. Założenia projektu przyczyniły się do realizacji pełnej, wnikliwej diagnostyki i skutecznego leczenia chorób odkleszczowych. Jednak to czy zachorujemy zależy głównie od nas samych – wychodząc na spacer pamiętajmy jednak o podstawowych zasadach bezpieczeństwa, które zminimalizują ryzyko nieprzyjemnego kontaktu z kleszczami.

Katarzyna Nikołajuk

w laboratorium

Image not found or type unknown

w labolatorium

Image not found or type unknown